

Sygn. akt VU 95/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Magdalena Marczyńska

Protokolant Alicja Jesion

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku J. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

na skutek odwołania J. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 17 grudnia 2013 r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawcy J. N. prawo do emerytury od dnia 1 września 2013 roku.

Sygn. akt VU 95/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 grudnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił wnioskodawcy J. N. prawa do emerytury.

Od decyzji powyższej wnioskodawca odwołał się w dniu 30 grudnia 2013 roku. Wniósł o przyznanie żądanego prawa z uwagi na to, że przepracował wymagane 15 lat w warunkach szczególnych. Wskazał, że pracował w takich warunkach w okresach od 18 maja 1975 roku do 19 marca 1977 roku oraz od 25 marca 1977 roku do 31 stycznia 1991 roku.

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

J. N., urodzony w dniu (...) 1951 roku, złożył w dniu 9 września 2013 roku wniosek o przyznanie emerytury.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 w aktach ZUS)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy wynoszący ponad 25 lat. ZUS nie zaliczył wnioskodawcy do pracy w warunkach szczególnych żadnych okresów zatrudnienia.

Wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

(okoliczności niesporne)

Wnioskodawca ma prawo jazdy uprawniające do prowadzenia samochodów ciężarowych od 1973 roku.

(dowód: zeznania wnioskodawcy k. 19-20, 21 w aktach sprawy)

W okresie od 18 maja 1975 roku do 19 marca 1977 roku wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) w P. Oddziale w O.. W świadectwie pracy wystawionym wnioskodawcy za wskazany wyżej okres zatrudnienia wskazano, że pracował na stanowisku kierowcy.

(dowód: świadectwo pracy k. 15 w aktach ZUS)

(...) wykonywała usługi co i wodno-kanalizacyjne na państwowych i prywatnych posesjach. Wnioskodawca pracowała w tej spółdzielni w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Wnioskodawca jeździł samochodami marki (...), którymi przewoził materiały budowlane, rury, butle, narzędzia itp. Innych czynności wnioskodawca nie wykonywał.

(dowód: zeznania świadków J. K. i K. M., zeznawania wnioskodawcy k. 19-20, 21 w aktach sprawy)

(...) w P. Oddział w O. nie wystawiła wnioskodawcy świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczność niesporna)

W okresie od 25 marca 1977 roku do 31 stycznia 1991 roku wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Spółdzielni (...) w O.. W świadectwie pracy wystawionym wnioskodawcy za wskazany wyżej okres zatrudnienia wskazano, że pracował na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego.

(dowód: świadectwo pracy k. 21 w aktach ZUS)

W (...) wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodów ciężarowych. Spółdzielnia ta świadczyła usługi dla spółdzielni gminnych (GS-ów). Wnioskodawca jeździł samochodami marki „S. (...)”, „S. (...)”, (...), którymi woził nawozy, węgiel, pasze, materiały budowlane itp. do. Były to samochody o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Innych czynności wnioskodawca nie wykonywał.

(dowód: zeznania świadków S. K., zeznania wnioskodawcy k. 19-20, 21 w aktach sprawy)

Spółdzielnia (...) w O. nie wystawiła wnioskodawcy świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczność niesporna)

Przy zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia od 8 maja 1975 roku do 19 marca 1977 roku oraz od 25 marca 1977 roku do 31 stycznia 1991 roku, staż pracy wnioskodawcy w takich warunkach wynosi więcej niż 15 lat.

(okoliczność niesporna)

Sąd Okręgowy zważył i ocenił co następuje:

Odwolanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk

oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy (w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2012 roku) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia). Należy dodać, że warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale wykonuje prace o jakich mowa w rozporządzeniu (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udawdaniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.), obecnie rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Spór pomiędzy stronami, w związku z zarzutami podniesionymi przez wnioskodawcę w odwołaniu, ograniczał się do faktu, czy ma on wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek

nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, w dniu (...) 2011 roku ukończył 60 lat i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Dokonując ustaleń w zakresie rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę w okresach zatrudnienia od 18 maja 1975 roku do 19 marca 1977 roku w (...) w P. Oddziale w O. oraz od 25 marca 1977 roku do 31 stycznia 1991 roku w Spółdzielni (...) w O. Sąd oparł się na zeznaniach świadków J. K., K. M. i S. K. oraz

zeznaniach wnioskodawcy. Zeznania te zasługują na wiarę, gdyż są spójne i wzajemnie się uzupełniają. Organ rentowy nie przedstawił zaś w toku postępowania żadnych dowodów, które pozwoliłyby na podważenie ich wiarygodności.

Z zeznań powyższych wynika, jakie konkretnie prace wnioskodawca wykonywał i w jakim wymiarze czasu pracy pracował.

Będąc zatrudnionym w wskazanych wyżej zakładach pracy wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

W (...) w P.. Oddziale w O. jeździł samochodami marki (...), którymi przewoził materiały budowlane, rury, butle, narzędzia itp. W Spółdzielni (...) w O. wnioskodawca jeździł natomiast samochodami marki „S. (...)”, „S. (...)”, (...), którymi przewoził nawozy, węgiel, pasze, materiały budowlane itp. Innych czynności wnioskodawca nie wykonywał

Podkreślić przy tym należy, iż w trakcie zatrudnienia w spornych okresach wnioskodawca posiadał prawo jazdy uprawniające do kierowania samochodami ciężarowymi, a więc w spornym okresie mógł już takie pojazdy prowadzić

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie budzi żadnych wątpliwości, że wnioskodawca wykonywał w spornych okresach zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace wymienione w Wykazie A, Dziale VIII pkt 2 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, tj. prace na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

W związku z tym, że wykazane przez wnioskodawcę okresy pracy w warunkach szczególnych wynoszą więcej niż 15 lat, stwierdzić należało, iż spełnia on wszystkie wymagane prawem warunki do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.